

SYSSLINGEN

Medlemsblad 1, 2020 Årgång 27

Kallelse

till ordinarie vårmöte med Södra Roslagens släktforskarförening 19 mars 2020, kl 19.00 i Vita huset, Centralvägen 55, Åkersberga (Hembygdsgården i Ekbacken).

Förslag till dagordning:

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av rösträknare tillika justeringsmän
4. Fråga om kallelse till mötet behörigen skett
5. Godkännande av dagordning
6. Styrelsens verksamhetsberättelse
7. Revisorernas berättelse
8. Fastställande av resultat- och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
10. Val av ombud till riksstämman ??
11. Val av valberedning
12. Övriga frågor
13. Mötets avslutande

Efter mötet kommer Tore Österman att berättar om "Två mördade kungar, min sidoforskning"

Hjärtligt välkomna!

Ta med det här numret av Sysslingen till mötet!

Föreningens adress:
Muskötvägen 2
184 60 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	070-629 25 32
<i>e-post:</i>	<i>anita.jarvenpaa@telia.com</i>	
Vice ordförande/ Sekreterare, <i>e-post</i>	Christer Lind	08-541 310 75
	<i>ch2.lind@roslagen.be</i>	
Kassör	Ingalill Hallberg	070-954 62 33
<i>e-post:</i>	<i>ingalillhallberg@telia.com</i>	
Ledamot	Torbjörn Claar	070-884 81 23
<i>e-post:</i>	<i>claar@telia.com</i>	
Ledamot	Tore Österman	070-542 05 05
<i>e-post:</i>	<i>toreosterman@gmail.com</i>	
Ledamot	Dick Fagerqvist	070-354 13 70
<i>e-post</i>	<i>dick.fagerqvist@tele2.se</i>	
Ledamot	Susanne Fagerqvist	070-722 14 12
<i>e-post</i>	<i>sysslingen@hotmail.com</i>	

Medlemstidningen Sysslingen utkommer med 4 nr/år
Bidrag kan sändas till redaktören, Susanne Fagerqvist,
Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel. 070-722 14 12

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller
info@roslagen.be

Hemsida: blogg.roslagen.be

Hemsideskonstruktör: Ann Lundgren, Olle Keijser

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift

Avgiften är 125 kronor per medlem och år och 25 kronor
för medlem under 25 år. Betalas till föreningens
plusgirokonto: 448 57 91-0
Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Kallelse	1
Redaktionen har ordet	2
Ordföranden har ordet.....	3
Vårmtötet 2020	3
Medlemsavgiften för 2020	4
Verksamhetsberättelse	4
Revisionsberättelse - 2019	5
Resultat- och balansräkning	6
Släktforskningen dag på Vaxholms stadsbibliotek	6
Polisunderrättelser hos Arkiv Digital.....	7
Jussi Björling och Vaxholm.....	7
Antavla Jussi Björling.....	10
Att bli lurad på Internet.....	11
När artificiell intelligens bearbetar Internets data	12
Studiebesök hos centrum för näringslivshistoria	12
OCR-läsning på nätet.....	13
Tillfällighet eller	14
Läsövning.....	15
Sysslingens datum för 2020	16
Nya medlemmar.....	16
Lösning på läsövningen	16

*Nästa nummer av Sysslingen
kommer i maj 2020
Manusstopp den 1 april 2020*

Redaktionen har ordet

Välkommen till ett nytt forskarår. Nu när vi går mot ljusare tider och varmare väder får vi passa på att forska innan värmen tar vid och vi mer vill vara utomhus.

I detta nummer av Sysslingen finns information om vårmötet den 19 mars 2020, Vita huset i Åkersberga.

Här finns också en artikel om att bli lurad på Internet något som är aktuellt både i nyheter och olika medier.

Antavlan denna gång handlar om Jussi Björling.

I slutet av tidningen finns en läsövning som kan vara bra att träna på. Lösningen finns på sista sidan.

Hoppas ni får en trevlig läsning.

Redaktören

Ordföranden har ordet

Så har vi åter ett nytt släktforskarår framför oss.

Eftersom det inte gick att boka in något studiebesök hösten 2019 kommer vi i stället att ha två studiebesök under våren. Den 6 februari var vi på Centrum för näringslivshistoria i Bromma och den 20 februari besökte vi FamilySearch forskningscentrum inne i Stockholm. Det blev tyvärr tätt mellan besöken, men arkiven kunde tyvärr inte ta emot oss på andra datum utöver tider som kolliderade med våra egna medlemsmöten.

Arkiv Digital har under 2019 skämt bort oss genom att lägga fler och fler register i sin abonnemangstjänst.

Vi är några i föreningen som håller på och korrekturläser våra filer med födda, vigda och döda. Delar av dessa kommer vi att sända över till Arkiv Digital så de kan lägga dem bland sina register.

Vidare har Arkiv Digital lagt ut en BETA-version av sitt nya släkträd. Där kan man skapa ett eget släkträd. Det är bara du själv som har tillgång till ditt släkträd, men du kan bjuda in upp till 25 personer som kan titta på ditt släkträd. Om du redan har din forskning i ett annat släktforskningsprogram går det lätt att föra över uppgifterna genom att skapa en GEDCOM-fil.

Trevlig släktforskarvår!

Anita Järvenpää

Vårmötet 2020

Ordförande vid vårmötet	Anita Järvenpää
Sekreterare vid vårmötet	Christer Lind
Justerare tillika rösträknare	
Justerare tillika rösträknare	

Förslag till valberedning 2020

Valberedningen, sammankallande	Arne Sundberg
Valberedningen	Carl-Göran Backgård
Valberedningen	Rune Atling

Medlemsavgiften för 2020

Du har väl inte glömt att betala in din medlemsavgift till föreningen?

Medlemsavgiften för år 2020 är 125 kr och 25 kronor om du är under 25 år.

Gör så här: Sätt in medlemsavgiften enligt ovan på föreningens plusgirokonto nr 448 57 91-0. Glöm inte att uppge fullständigt namn, adress och e-mail.

Styrelsen

Verksamhetsberättelse

Södra Roslagens släktforskarförening har liksom tidigare år varit medlem i Sveriges Släktforskarförbund, Riksarkivets vänförening Pro Memoria och Föreningsarkiven i Stockholms län.

Styrelsen har bestått av Anita Järvenpää, ordförande, Christer Lind, vice ordförande och sekreterare, Ingalill Hallberg, kassör samt ledamöterna Torbjörn Claar, Dick Fagerqvist, Susanne Fagerqvist och Tore Österman. Styrelsen har haft två protokollförda möten.

Kommentarer till den på höstmötet 2019 beslutade planen:

1. Medlemsantalet har under året sjunkit och var vid årets slut 159.
2. Som tidigare har månadsmöten för medlemmarna hållits hela året utom i maj-augusti, i Åkersberga och Vaxholm samt på Ljusterö. Ibland har något särskilt ämne förberetts och avhandlats och ibland har deltagarnas spontana frågor tagits upp till diskussion. Datastugor, med frågor om datorer, program och dataregister, har också varit öppna i Åkersberga och Vaxholm samma månader, i regel två veckor efter månadsträffarna. Månadsmötena och datastugorna har varit välbesökta, ofta runt 10-20 deltagare.
3. Föreningen har hela året utom maj-augusti ställt upp med någon eller några medlemmar som jourhavande släktforskare på lördagar på Vaxholms och Åkersbergas bibliotek. Denna verksamhet har även 2019 gett flera nya medlemmar som resultat.
4. Vårmötet hölls i Vita Huset, Åkersberga den 12 mars 2019. Tore Österman höll ett intressant föredrag med rubriken ”Från bonden Olof Nilsson till Madonna” där han berättade om några av sina forskningsresultat under 40 år. Dagen till ära fanns Radio Österåker på plats.
5. Höstmötet hölls på Vaxholms stadsbibliotek den 28 november då Lennart Lenke höll ett föredrag med rubriken ”Mord och inbrott på Bogesund”.
6. Våravslutningen hölls den 28 maj på Vaxholms kastell där vi fick en guidad visning. Därefter intog vi medhavd lunch på borggården.
7. Redaktionskommittén med Susanne Fagerqvist som sammankallande, har som tidigare år producerat fyra nummer av Sysslingen med intressant innehåll.

8. Andelen medlemmar som får Sysslingen via e-post har ökat och vårt behov av tryckta exemplar minskar.
9. Försäljning av Vaxholm-Österåkers CD går mycket trögt. Vi kommer därför att lägga ut skivan till försäljning i förbundets projektkatalog.
10. Abonnemanget AD OnLine på våra datorer har förlängts.
11. Släktforskningens dag genomfördes på biblioteket i Vaxholm.
12. Som tidigare år har vi medverkat på Skärgårdsmarknaden i Vaxholm i augusti samt vid Kulturnatten på Vaxholms bibliotek i oktober.
13. Vår förening medverkade även vid Arkivens dag på Vaxholms stadsarkiv, det kom drygt 90 besökare.

Vi framför vårt tack till biblioteken i Åkersberga, Ljusterö och Vaxholm samt hembygdsföreningarna i Vaxholm, Ljusterö och Österåker för ett gott samarbete i vår verksamhet. Bland annat har vi därigenom disponerat lokaler utan kostnad. Sist men inte minst vill vi tacka alla aktiva medlemmar i föreningen för gott samarbete och goda insatser under året.

Vaxholm 10 februari 2020

Anita Järvenpää
ordförande

Christer Lind
vice ordförande
sekreterare

Ingalill Hallberg
kassör

Torbjörn Claar

Susanne Fagerqvist

Dick Fagerqvist

Tore Österman

Revisionsberättelse - 2019

Södra Roslagens släktforskarförening, org.nr 802412-7774

Undertecknade valda revisorer i Södra Roslagens släktforskarförening, avger härmed följande revisionsberättelse för räkenskapsåret 1/1 – 31/12 2019.

Vi har efter information av kassören granskat bokföringen samt kontrollerat bankkonton. Vi har även granskat protokoll och styrelsens förvaltning.

Vi har funnit att revisionen inte gett någon anledning till anmärkning.

Redovisningen har upprättats i enlighet med god revisionsredovisning varför vi tillstyrker

att resultat- och balansräkning fastställs, samt

att årets resultat överförs i ny räkning, samt

att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Åkersberga 2020-02-13

Birgit Lindkvist

Lennart Elg

Resultat- och balansräkning

Resultaträkning	2019-12-31	2018-12-31	Balansräkning	2019-12-31	2018-12-31
Intäkter	kronor	kronor	Omsättningstillgångar	kronor	kronor
Medlemsavgifter	19 875	19 375	Postgiro	3 833	2 363
Försäljn CD	380	0	Bank sparkonto	40 000	37 000
Övr intäkter not 2	6 154	7 670			
S:intäkter	26 409	27 045	Summa tillgångar	43 833	39 363
Kostnader			Skulder		
Admin. Bankkost	-1 993	-1 164	Förbetalda medl. avg	-1 375	-2 500
Program, hemsida not2	-6 326	-4 062	Förbetald skivinköp		495
Avgift till förbundet not1	-2 480	-2 064	Summa skulder	-1 375	-2 005
Stämmoombud	0	-5 838			
Medlemskap i fören.	-350	-350	Eget kapital		
Sysslingen	-7 520	-8 200	Balanserat resultat	-37 358	-36 651
Styrelsen	-1 100	-1 250	Redovisat resultat	-5 100	-707
Studiebesök not 2	-1 540	-3 410	Summa eget kapital	-42 458	-37 358
S:a kostnader	-21 309	-26 338	Summa skulder och eget kapital	-43 833	-39 363
Årets över skott	5 100	707			

not1 avgift till förbundet 16kr/medlem

not2 bidrag från Österåkers kommun

bidraget har använts för programinköp och studiebesök

Åkersberga den 10 februari 2020

Ingalill Hallberg

Släktforskningen dag på Vaxholms stadsbibliotek

Lördagen den 18 januari arrangerade vår förening, tillsammans med personal från biblioteket, Släktforskningens Dag på Vaxholms stadsbibliotek. Under några timmar satt vi i läsesalen och demonstrerade släktforskning för intresserade besökare.

Därefter höll Anders Joninger, f d yrkesmilitär, ett intressant föredrag om officers- och soldatlivet i Vaxholm.

Anita Järvenpää

Polisunderrättelser hos Arkiv Digital

Lagom till jul lade Arkiv Digital ut Polisunderrättelserna för 1878-1948.

Man går in i ”Arkivsök” och skriver ”Polisunderrättelser” i rutan för ”Arkivsök”

I polisunderrättelserna hittar man, efterlysta personer, häktade personer och avlysningar, diverse underrättelser, uppgifter om frigivning av fångar samt stulen och bortkommen egendom

Anita Järvenpää

Jussi Björling och Vaxholm

Få, om ens någon, har fått en sådan aura kring sitt namn som storsångaren Jussi Björling. Det är snart 60 år sedan han den 9 september 1960 avled på sitt sommarställe ute på Siarö i Furusundsleden. I Borlänge finns det s.k. Jussi Björlingsällskapet med museum och arkiv och som innehåller det mesta om världsartistens liv och leverne. Just det senare kunde vara ganska häftigt, och ryktena därom spreds redan under hans livstid vida omkring. Att han bevisligen stod på sin brygga för att personligen kvittera ut försändelser från Systembolaget i Vaxholm får nog dock anses som högst normalt för då-tidens sommargäster i skärgården. Men, som sagt, ryktet gick...

Sällskapet samlingar är nära nog fullständiga, men givetvis finns det luckor. Sålunda har man flera gånger efterfrågat om det finns något belägg för att Jussi skulle ha framträtt i Vaxholm någon gång. För en tid sedan kunde besked lämnas, då en tidningsnotis hämtad ur Svenska Dagbladet gav bevis på att den unge Björling framträtt vid en kompaniafton ute på Oskar Fredriksborg. Så här skrev en tidning om tilldragelsen:

Ur Svenska Dagbladet tisdag 30 april 1940:

Jussi Björling hos
kustartilleristerna.

Exercishuset hos Vaxholms kustartilleriregemente var fyllt till bristningsgränsen på måndagskvällen, men så hade det också lyckats den energiska förströelsedetaljen att få operasångarna Jussi Björling och Björn Forsell att komma ut och muntra upp de blåkragade krigarna.

Jussi Björling slösade rikligt. Han sjöng bl.a. Kung Heimer och Aslög, Vita rosor samt Land du välsignade. Björn Forsell sjöng Vägen genom Samarkand och Till havs. De båda sångarna gävo sig i kast med Gluntarna. De sjöngo under stormande jubel Hulda skymning. Regementschefen framförde de närvarandes hjärtliga tack till gästerna.

1900-talets moderna variant av de gamla historiska krigsrullorna är de s.k. värnpliktskort. Varje inmönstrad yngling fick ett sådant och en kopia ingick i de olika försvarsområdenas arkiv. Sedan något år tillbaka finns samtliga kort inskannade av Arkiv Digital och kan således av medlemmarna läsas på datorskärmen. Av Jussi Björlings kort framgår att han i samband med beredskapen överfördes till Fältartisterna. Som sådan blev han under 40-talet inkallad till tjänstgöring att på olika platser i vårt land underhålla det inkallade manskapet. Det finns en dramatisk skildring i Yrsa Stenius bok om Jussi, ”Tills vingen brister”, där det omtalas hur han på väg till Västervik beslöt sig för att vägra sjunga. Trots att det övriga sällskapet med bl.a. hans ackompanjatör Sixten Ehrling förfärat och enträget bad honom att ställa upp, stod han fast vid sitt beslut. Anledningen angav han vara att det var i ”den kyrkan

min far begravdes”. Ingen sång av Jussi! Nå, det var inte enda gången han ställde in. Ett dåligt lynne i samband med alkohol var annars ofta orsaken, även om andra anledningar givetvis fanns.

På baksidan av värnpliktskortet står under punkt 9 en anteckning om ”Frånvaro från tjänstgöring...”. Den torde vara episoden med Västerviks kyrka.

Fyll präglad vid 1941		Red.nr. <i>C61</i>		Värnpliktskort. (Stamkort)				Tillförd avg.saml. den: <i>195467</i>	
<i>J.1</i>	<i>HS/5</i>	Tillhör r.o. s.r.o. nr. <i>1931</i>	Inskrivningsnr. <i>476</i>	Kroppslängd: <i>170</i>	Daglig till krigstjänst: <i>3</i>				
<i>20/9/41</i>	<i>20/9/41</i>	Klass: <i>1931</i>	1. Namn: <i>Pjötling, John Johan</i>	Yrke eller sysselsättning: <i>Sångare</i>	Uppel. i församl.boken: <i>1970:05</i>				
<i>0.2</i>		Kyrkobok-förd i stad: <i>Helsingfors</i>	Yrke eller sysselsättning: <i>Sångare</i>	Födelselid och -ort: <i>1911, Peltä 2, N. Taina, Republiken L.</i>	Uppel. i församl.boken: <i>1970:05</i>				
		Inskr. & s.jömanahuset i: <i>Helsingfors</i>	Hemvist och postadress: <i>Nybrogatan 64, 3 fl.</i>	2. Uttagen till: <i>Uppskrustning</i>					
				3. Vid inskrivningen (överfrågning) uttagen till: <i>Uppskrustning</i>					
				4. Förut innehavd fast anställning vid krigsmakten samt därunder genomgåna skolor och examina; utmärkelsecken m. m.					
				5. Inskrivningsmyndigheternas anteckningar.					
				6. Utbildning till Användbar elsom <i>Skrivbete</i>					
				7. Tjänstgöringens beskänning					
				8. Tjänstgöringens beskänning					
				9. Tjänstgöringens beskänning					
				10. Tjänstgöringens beskänning					
				11. Tjänstgöringens beskänning					
				12. Tjänstgöringens beskänning					
				13. Tjänstgöringens beskänning					
				14. Tjänstgöringens beskänning					
				15. Tjänstgöringens beskänning					

Utdrag ur straffregistret	Förbrytelsernas beskaffenhet	Regicks den	Strafflag f krigsmakt strafflagen	Allm strafflagen	Ålagt eller dömt	Straffets beskaffenhet	Påbjudes	Avslutades	På grund av sådana straffpåföljd utestängd från beväring och rättigheter, som omfattas av 2 kap. 19 § strafflagen.	Be-styrkes
6.										
7.	Frånvaro från inskrivning jämte anledningen därtill.									
8.	Uppskov med inskrivning.									
9.	Frånvaro från tjänstgöring jämte anledningen därtill.	<i>10/10/40</i>	<i>76. § 29:3</i>							
10.	Uppskov med tjänstgöring jämte anledningen därtill.	<i>1938 § 17:1 d.V.L. (EK 400)</i>	<i>§ 27, mom 2</i>							
11.	Månads- år församnad månadsring jämte anledningen därtill.	<i>1932</i>								
12.	Erlagda böter för församnad	inskrivning:								
13.	Avförd	Datum	14. Här nedan införes övriga anteckningar av innehålllet av i I. B. mom. 9 och § 19 omräknad ordr; befrielse från värnplikts-tjänstgöringen i fredstid eller uppskov från inställelse till tjänstgöring vid mobilisering; tillstånd att avytta från riket m. m.							15. Anledningen till omföring till avgångssamlingen.
	<i>10/10/40</i>	<i>10/10/40</i>	Jäml. go nr. <i>1063/1923</i> frihallad från värnplikts-tjänstgöring i fredstid (<i>92. § 27, mom 2</i>)							
	<i>20/10/41</i>	<i>20/10/41</i>	<i>st. tillstånd utflytta till riket jml 78 m. 33/85</i>							
	<i>21/10/41</i>	<i>21/10/41</i>								

(Värnpliktskortet 1 och 2)

Jussi Björling föddes den 5 februari 1911 i Borlänge. Han behöll livet ut sin daladialekt och var mycket stolt över sin födelsebygd. Det finns mycken litteratur om hans liv och leverne, de mesta mycket välskrivet. Han och hustrun Anna-Lisa bodde ståndsmässigt på Karlavägen i Stockholm och när han inte befann sig på turné, tillbringade han somrarna på sitt ägandes sommarställe vid Siarösundet strax norr om Ljusterö. Där trivdes han och kunde dra upp middagsgäddorna ur Kalvholmens vassar. Stället finns fortfarande i familjens ägo.

Den bifogade antavlan visar på hans musikaliska påbrå såväl som förfäder i Hälsingland och Finland. Det var f.ö. hans finländska farmor, som gav honom smeknamnet Jussi. Egentligen hette han Johan Jonatan. Han kan i dag ses som byst mellan Operahuset och Jakobs kyrka. I Borlänge har man rest en staty. Han grav finns på Stora Tuna kyrkogård.

Som ett tillägg kan nämnas att Jussi har framträtt minst en gång ytterligare i Vaxholm. Det skedde vid en soaré på Waxholms Hotell anordnad av Röda korset. Det finns en artikel i tidningen, som tyvärr inte tycks ha följt upp den celebra tilldragelsen. Inga recensioner eller kommentarer. Vad hände, kan man fråga sig. Det annonserades braskande i förväg med, som synes, namnkunniga artister. Till och med orkester var rikskänd. Inte ens Vaxholms tidning omnämner händelsen!

Ur Svenska Dagbladet onsdag 16 augusti 1933:

I kväll blir det festligt på Vaxholms hotell. Den lilla skärgårdsstadens förening för Röda korset anordnar nämligen till förmån för sin verksamhet en större fest med ett synnerligen lockande program. Det blir kabaret och dans och kräftsupé, och i den förra medverka så populära krafter som operasångare Jussi Björling, den unga skådespelerskan vid Södra teatern Sickan Carlsson samt en av våra mest lyckade och uppskattade imitatörer, den unge skådespelaren och kuplettörfattaren Åke Söderblom. Dessutom medverkar Egerstams populära kapell, förstärkt för kvällen, som också kommer med en del överraskningar. Deltagarna i festen komma också att bjudas en liten extra sensation. Man får nämligen se den gamla fästningen över sundet stråla i belysning av marschaller. Entrén, som är 1 krona, går oavkortad till Röda korset. Bestyrelsen för festen utgöres av överstinnan Hasselgren, fruor Öhlin, Dölling och Broman samt löjtnant Erik Sundholm.

Carl-Uno Sjöblom

Antavla Jussi Björling

	Lars Johan Björn, mästersed, f. 6/5 1842 i Broberg, Voxna, död 7/1 1909 i Borlänge.	Lars Björn, bokare, Broberg, f. 3/4 1809 i Voxna, död 3/4 1869 i Voxna	Samuel Björn, hyttdräng, f. i Voxna, Hälsingl., död 10/12 i Voxna
			Greta Norberg, f. 17/3 1784 i Nybro, Voxna, död 4/3 1864 i Voxna.
Karl David Björling, f. 16/11 1873 i Harmånger, död 13/8 1926 i Västervik.		Cajsa Brita Stenberg, f. 6/3 1810 i Voxna, död 15/5 1892 i Voxna	Peter Stenberg, skomakare, kyrkvärd, fjärdingsman, f. 12/9 1783 i Voxna, död 8/5 1872 i Homma, Voxna
			Brita Samueldotter, f. 21/4 1786 i Finnstuga, Voxna, död 29/12 1858 i Homma, Voxna.
	Henrika Matilda Lönnqvist, f. 14/5 1844 i Pori(Björneborg), Finland, död 15/10 1918 i Borlänge.	Henrik Johansson Lönnquist, sjöman, f. 4/12 1817 i Tyrvis, Finl., död 3/2 1867 i Pori, Björneborg, Finl.	Johan Abrahamsson Alakoski, f. 21/5 1785 i Pikku-Tyrvää, Finland, död 9/2 1848 i Pikku-Tyrvää.
			Caisa Johansdotter Alakoski, f. 5/1 1787, död mars 1842 i Pikku-Tyrvää.
		Maria Kristina Johansdotter Grönholm, f. 19/5 1813, död 4/12 1869 i Pori, Björneborg, Finl.	Johan Johansson Grönholm, sjöman, f. 29/6 1792 i Ahlavin, Finland, död 9/8 1866 i Slottskvarteret, Björneborg, Finland
Johan Jonatan "Jussi" Björling, f. 5/2 1911 i Borlänge, d. 9/9 1960 på Siarö.			Caisa Jonaedotter Svensk, f. 30/10 1769 i Stubbila Merikarvia, Finland, död 28/9 1842 i Björneborg
		Erik Andersson Sund, trumslagare, f. 1817 i Stora Tuna. Död 27/6 1879 i Stora Tuna.	Anders Görsson, f. 18/12 1790 i Stora Tuna, död 7/12 1833 i Stora Tuna.
	Lars Erik Sund, bagare, f. 2/3 1851 i Stora Tuna, död 16/2 1922 i Stora Tuna.		Stina Danielsdotter, f. 11/12 1794 i Stora Tuna, död 7/12 1833 i Stora Tuna.
		Helena Katarina Larsdotter, f. 5/11 1815 i Ovanåker, Hälsingl. Död 13/4 1889 i Stora Tuna.	Lars Larsson Tapper, f. 7/5 i Ore, död 10/7 1863 i Los.
Ester Elisabet Sund, f. 26/4 1882 i Falu Kristine, d. 26/4 1914 i Borlänge.		Okänd	Anna Greta Karlsdotter, f. 11/4 1787 i Ovanåker, död 26/8 1849 i Los.
Betty Jansson, f. Lundqvist, f. 27/1 1849 i Frykerud, Värml., död 15/4 1932 i Älvdalen.		Maria Magnusdotter, piga, f. 10/2 1821 i Frykerud, Värml., död 22/7 1908 i Frykerud	Magnus Nilsson, torpare, f. 31/7 1787 i Frykerud, död 14/2 1848 i Frykerud.
			Maria Olsdotter, f. 18/7 1789 i Sunne, död 14/2 1848 i Frykerud.

Att bli lurad på Internet

Det har även hänt mig! Jag beställde en sak som skulle sändas per PostNord till mig. I väntan på paketet fick jag ett mail där man påstod att det saknades 29 kronor i fraktavgift. För att inse allvaret måste man först trilla dit, verkar det som.

Jag tog mitt betalkort och försökte få till de där 29 kronorna utan att lyckas. Lurad tänkte jag och slängde mig på BankID och loggade in för att se transaktionerna. Där fanns ingenting, inte ens 29 kronor. Jaha, då var det väl något fel så de får återkomma om det inte gick hem. Några dagar senare fick jag mitt paket och jag var nöjd med livet. Det gick några månader innan jag loggade in igen. Döm om min förvåning, 29 kronor var draget. Dessutom 499 två gånger som jag inte förstod varför. 499 låg för utbetalning men jag kunde inte stoppa den transaktionen, vet inte varför. Det fanns en adress till en hemsida på de där med 499 kronor. Jag gick in på den utan att förstå vad som hänt, då! Jag fann så småningom en mailadress till kundtjänst och ställde en enkel fråga vad det var jag köpt. Någon form av VIPmedlemskap, blev svaret. När och hur blev ju min omedelbara följdfråga. Så här höll vi på i en vecka. Svaren jag fick kopplade jag inte till vad jag gjort på deras hemsida. Den visste jag ju inte ens att den fanns då detta inleddes.

Så småningom tyckte man att ärendet var avslutat. Jag hade fått ett ärendenummer. Allt såg korrekt ut. Men om jag nu har ett konto som jag loggat in med, borde de väl kunna ge mig en lista på när jag nyttjade deras VIPTjänst. Då var jag riktigt uppe i varv. Jag påpekade också att på deras hemsida finns inte ett ord om VIPmedlemskap, än mindre om att det kostar 499 kronor. Jag fick ett långt svar på vilka länkar man kan utnyttja. Dock saknades länken för där jag registrerat mig. Eftersom jag spar alla mail i minst ett halvår så hade de svårt att komma undan. Kontaktpersonen som skrev under, Kajsa Pettersson, är jag tveksam till att hon finns.

Det hela slutade med att de fick ge mig den korrekta hemadressen jag gjort min registrering på. Allt annat hade man ju redovisat i svaret. Om inte så blir det polisanmälan.

Då lovade man att betala tillbaka $3 \cdot 499 + 29$ kronor, vilket de också gjorde. Jag var ju ytterst tveksam till att ge dem kontouppgifter, vilket jag också nämnde i svaret. Måste också inflika att jag spärrade både betal- och bankkort när jag insåg vad som pågick. Bankkortet hade man inte rört, men för säkerhets skull. Inte roligt att vara utan kort man betalar med i en vecka.

Nyfikenheten drev en ju så när jag googlade runt på det här med paketavgift och 29 kronor fanns det många som drabbats. PostNord hade en egen förmaning att de aldrig på detta sätt kräver betalning.

Så på förekommen anledning hoppas jag att du som läser detta tar varning härav. Ens förmåga att vara kreativ under dylika förhållanden begränsas. Man är så uppe i att ha blivit lurad så ens normala tankeförmåga haltar. Hade det bara handlat om 29 kronor hade jag nog lagt ner arbetet. Men 1.500 blev för mycket. Många av kommentarerna på Internet handlade bara om 29 kronor. Jag har fått många mail efter detta. Speciellt dyker de upp då jag skickar efter paket. Anar att det finns någon som fångar upp uppgifterna någonstans. Det behöver ju inte vara insider, PostNords system kan ju vara hackat. Nu har jag sett 26, 16 och 18 kronor. Tittar man på länkarna man skall gå in på så bär ju ingen till PostNord, alltså slängs mailen. Vilken var hemsidan: www.dejtmig.se. Mitt viruskydd varnar mig för denna sida numera, så den får vara för min del.

Leif Gannert

När artificiell intelligens bearbetar Internets data ...

Hamnade nyligen i dialog med personer, kring detta med topsning. Mest spännande var hur man tänkte kring att polisen använder det, respektive släktforskare. Flera verkar inte se skillnad mellan att polisen topsar misstänkta för brott. Som sparas i databaser, med hårda restriktioner. Till de frivilliga topsningar som görs av personer som släktforskar. De sparas i stora databaser där matematiska algoritmer söker efter matchningar. I båda fallen handlar det mestadels om levande personer, som lämnar DNA för analys. Här kom åsikten kring personliga skyddet in. Polisens topsning är oftast inte frivillig. Används för att koppla personer till platser och fynd. Släktforskarna till att hitta mer avlägsna anor i tid och plats.

Kopplar vi detta till hur många använder sociala medier. Foton på platser och personer till noteringar om hälsa, via smakfulla recept och fantasifulla kläder. Känns det svårt att anamma klagomålen om kränkningar av personlig integritet. Vi verkar vara lite tvåeggade i vad vi tycker och när. Speciellt kopplat till vad vi sen gör.

Kopplingen till dessa stora plattformar som erbjuder oss att bygga våra släkträd. Inledningsvis utan kostnad. De har hittat samma belöningsystem som spelmarknaden, snabba belöningar. När vi skriver in en person, poppar snart upp en ”smart match”. Det bygger på vad andra skrivit in, och att det finns några gemensamma egenskaper som namn, årtal, platser m.m. Vi klagat samtidigt på organisationer som Facebook, LinkedIn, Google, Microsoft med fler. De vet mer om oss, än vi själva troligen är medvetna om. Där handlar det om att låta algoritmer aggregera data från olika källor och tillfällen. Insamlade via de avsökningar och indexeringar som sker kontinuerligt. Fast använder resultaten till att erbjuda dig en bättre upplevelse, och att sälja den data du bidragit med. För alla är organisationer med vinstmål, och vi gillar att vara på Internet och dess olika former. Så vi fortsätter att ge med oss av vår data till de som önskar.

Lars Granath

Studiebesök hos centrum för näringslivshistoria

Torsdagen den 5 februari besökte vi Centrum för näringslivshistoria.

Arkivarien och vice VDn Krister Hillerud berättade om arkivets historia och guidade oss genom en liten del av det stora arkivet som består av mer än 70.000 hyllmeter material. Man har ca 5 miljoner foton och över 18.000 filmer. Arkivet som har sina lokaler i Bromma grundades 1974 och mer än 350 företag förvarar sina arkiv där, bl. a. Atlas Copco, Saab, Ericson, SEB, NK och ICA.

Arkivet är öppet för tidsbokade besök. Eftersom det är företagen som äger materialet måste man, innan man åker dit, kontakta Centrum för näringslivshistoria som hjälper till med att ordna tillstånd för att få ta del av materialet.

Mera information finns på deras hemsida: <https://www.naringslivshistoria.se/>. Arkivet ansvarar också för tjänsten ”Företagskällan” <https://www.foretagskallan.se/start/>. Företagskällan riktar sig främst till skolorna, men har mycket intressant material för dem som är intresserade av näringslivshistoria.

Anita Järvenpää

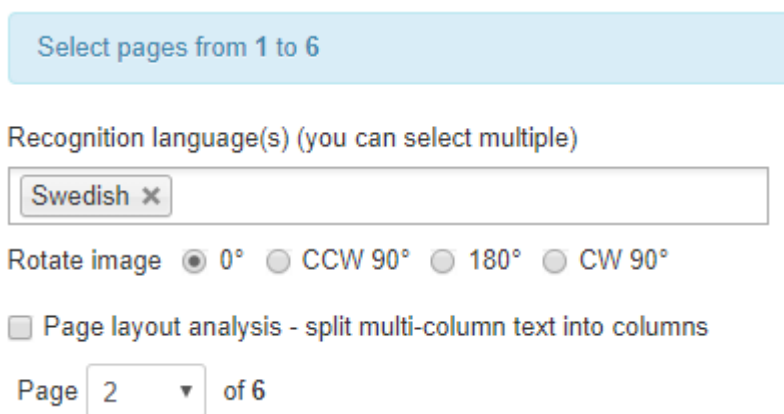
OCR-läsning på nätet

Optical Character Recognition (OCR) används numera allt mer för att digitalisera dokument. Man låter datorn läsa av texten som finns som bilder, i stället för att skriva av texten. Som släktforskare fotar man av protokoll och tidningsnotiser som är kopplade till sina anor. Har man tur kan man komma över en hel polisutredning. Du kanske vill få in en bouppteckning i ditt ordbehandlingsprogram. Det finns hjälp att få. Texten måste dock vara maskinskriven. Handstilarna är just nu inte läsbara i någon större utsträckning.

Jag har i flera år använt ett program som heter FineReader. Ett utmärkt program med många finesser. De flesta helt outnyttjade av mig. Nu har jag bytt PC och försöker komma fram till den nivå av funktionaliteter jag hade tidigare. Det handlar om skanning, DVD-bränning, ljudhantering och textläsning, förutom ordinarie Office-funktioner. Några av funktionerna finns inbyggda i Windows, men jag vill ha mina program som jag kan hantera.

När det gällde OCR-hantering så kollade jag på internet och kom fram till att det kan finnas gratis OCR-läsare i min Google Chrome. Efter att ha gått i väggen med den första hemsidan jag testade så fann jag en som passade mig som handen i handsken. Newocr.com är nog bland det enklaste jag kan tänka mig. Man väljer vilken fil man vill läsa. Ber att få den visad på skärmen. Markerar vad man vill tolka sedan man talat om vilket språk det handlar om. Trycker på knappen ”OCR” och vips finns en ruta med den digitaliserade och redigerbara texten i en annan ruta på skärmen. Markera, kopiera och klistra in, så har du texten där du vill ha den. Även en översättningsfunktion finns. Översatte en sida i Ivar Los Soldat till finska direkt på skärmen, det gick alldeles utmärkt. Kvaliteten i översättningen kan jag inte uttala mig om men fort gick det.

Även flersidiga PDF-dokument hanteras. Programmet visar en sida i taget. I en liten oansenlig ruta finns en bläddringsmöjlighet. Se bilden:

Select pages from 1 to 6

Recognition language(s) (you can select multiple)

Swedish x

Rotate image 0° CCW 90° 180° CW 90°

Page layout analysis - split multi-column text into columns

Page 2 of 6

För att kunna använda programmet måste texten som skall läsas finnas på en fil. I mitt tidigare omnämnda program FineReader så kan man göra denna typ av läsning direkt på skärmen, när man har en bild framme. Vad jag vet finns inte den varianten som gratisprogram. Jag tänker inte förklara newocr.com mer. Jag har inte jobbat med sidan själv mer, så jag kan inget mer. För den som vill fördjupa sig i programmet finns bara en möjlighet; som jag brukar säga, öva, öva och återigen öva.

Leif Gannert

Tillfällighet eller

Kan det vara en tillfällighet att man återvänder till de platser där ens förfäder har vuxit upp eller?

Min mormor föddes i Årstadal 1920. Dom bodde på den plats där Vin och Sprit har sina lokaler idag.

Hon har berättat att när hon var liten simmade alla grannbarnen ut till Årsta holmar. Hon bodde där med sina tre syskon.

Familjen flyttade efter en tid till Midsommarkransen som då var ganska nybyggt. När hon gifte sig och fick barn bodde även de i Midsommarkransen. Jag hittade en bok om Midsommarkransen för ett tag sedan och såg där en bild på traktens barn. Mitt i den bildens syns min mamma.

När min mamma var 11 år skilde sig mormor och morfar. Då gick flyttlasset till Fruängen. Mormor gifte om sig med Emil som jag alltid kallade morfar (inte illa att ha haft två morfäder). Morfar Harry fanns också alltid med i familjen.

I slutet av 60-talet bestämde sig mormor och morfar sig för att skaffa sig ett lantställe. Valet blev ett litet torp, Skogshyddan, i närheten av Sparreholm. Det var jag som fick betala torpet. Minns att jag lämnade över handpenningen på 10.000 kronor i stora sedlar. Själva området ligger vid gamla vägen mot Nyköping och heter Johanneslund. Inte långt därifrån ligger Helgesta (ca 2 km).

Damen som ägde torpet hade bott där sedan hon var liten. Hon var konstnär och hade målat av varenda blomma och växt i trädgården. Dessa fina teckningar har jag fortfarande kvar.

När jag började forska på min mormors sida visade det sig att hennes ättlingar höll sig i detta område och att Olof Olsson 1778-1849 var född i just Helgesta. Olof är min mormors morfars farfar. Kan det varit så att de kände en speciell dragning till denna plats, man kan undra.

Mormors lillasyster och hennes man hade även de ett torp i närheten. Närmare Malmköping till. Det visade det sig att Olof Olssons son Jan Eric Olsson var född i Lilla Malma d.v.s. Malmköping.

Till saken hör att när jag berättade att jag hade tänkt att börja släktforska sa min mormor att "fy, tänk om du kommer hitta någon mördare eller så". Hon var själv aldrig speciellt intresserad av forskningen. Efter hennes död hittade jag en massa gamla fina foton som jag nu inte har en aning om vilka de föreställer.

Nu kan man ju vrida och vända hur mycket som helst på det här om man känner en dragning till ett visst ställe eller ej men tanken är svindlande.

Susanne Fagerqvist

Läsövning

Malmö barnhus A:1 (avskrift 1718 av ett kungligt brev från 1573, 14 sidor)

Hij Jordisck Den 2: Gjort alle vitherseligit
at affvordij wij vore konung i forfarungst, Guds
mestli och skall ligga i en frösa liden
fulomast hii de fattige i den Hospitalet
let i vore köpstad Guelpingen, så vil alle
holan och stinsoner och, de på det bär
de fattige og stolan i den staden: Guelpingen
och måtte blifva vitherselig og vore
forfarung, Guds vilje og vore gunstige
gunst og vore bevillet og pantedat
en med den vore Guds barmherticheit
og pantedat at alltid Guds vore skall

Lösningen för denna läsövning hittar du på sidan 16.

Carl-Göran Backgård

Sysslingens datum för 2020

Följande datum gäller som riktlinjer för årets tidningar. Bidrag till tidningen kan sändas via e-post eller vanligt brev till:

e-post: Sysslingen@hotmail.com eller Info@roslagen.be
brev: *Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga.*

Bidrag vill vi ha senast ca 4 veckor före utgivning. Se sid 2 i tidningen.

Utgivning

Nr 1 Februari Nr 2 Maj Nr 3 September Nr 4 November

Revisorer:

Birgit Lindkvist 08-540 631 79
Lennart Elg 08-540 619 96
Suppleant Leif Gannert 08-541 303 70

Valberedning:

Sammanställande Arne Sundberg 08-541 324 55
Carl-Göran Backgård 076-317 01 27
Rune Atling 072-327 43 53

Redaktionskommitté:

Susanne Fagerqvist Ulla Persson
Arne Sundberg Leif Gannert
Anita Järvenpää Olle Kungberg
Nils Lindgren Dick Fagerqvist
Ann-Christin Nero Tore Österman
Lars Granath

Nya medlemmar

Irene Lundin Gullberg Häggkullevägen 79 184 39 ÅKERSBERGA
Pia Burebo Murkelvägen 29 184 34 ÅKERSBERGA

Lösning på läsövningen

Wij Fredrick den 2ra Giör alle witterligit at effterdy wij äre komne i förfarenheet, huruledes der skall liggia en swåra lijten Jnkombst till de fattige uthj Hospitalet i Wår kiöpstad Hälsingör, så och till Skolen der sammastädes, då på det både de fattige och Skohlen uthj fören:de Hälsingör motte blifwa Rundeligen och wehl försörgde, hafwe wij af wår synnerlige gunst och nåde bewilliat och samtyckt nu med detta wårt Öpne bref bewilliar och samtycker at al-tijd här effter skall ...